

TILLSYN ÖVER EKOLOGISK JORDBRUKSPRODUKTION 2025

Detta brev innehåller anvisningar och information om aktuella frågor inom tillsynen över ekologisk jordbruksproduktion.

ALLMÄNT OM TILLSYVEN ÖVER EKOLOGISK PRODUKTION

1. Kontroller av ekologisk produktion år 2025
2. Förberedelse inför kontroll av ekologisk produktion
3. Identifiera och hantera risker för rester av förbjudna ämnen i ekologisk produktion
4. Provtagning på ekologiska gårdar
5. Ekocertifikaten finns i ett elektroniskt register
6. Kontaktuppgifter till NTM-centralernas och Livsmedelsverkets sakkunniga inom tillsynen över ekologisk produktion

AKTUELLT OM TILLSYVEN ÖVER EKOLOGISK VÄXTPRODUKTION

1. Ändringar och kompletteringar till villkoren för ekologisk växtproduktion
2. Register över ekologiskt förökningsmaterial, nationell förteckning och tillstånd att använda konventionellt förökningsmaterial
3. Förteckningar över produktionsinsatser som lämpar sig för ekologisk produktion på internet
4. Modelldokument och blanketter

AKTUELLT OM TILLSYVEN ÖVER EKOLOGISK ANIMALIEPRODUKTION

1. EU:s nya ekoförordning, ta del av produktionsvillkoren
2. Fågelinfluensa och fjäderfäns utevistelse
3. Köp och försäljning av djur
4. Nya alternativ för utfodring av ekologiska djur
5. Spara varudeklarationerna för kontroller

ALLMÄNT OM TILLSYNEN ÖVER EKOLOGISK PRODUKTION 2025

1. Kontroller av ekologisk produktion år 2025

Kontroller av ekologisk produktion utförs på gårdarna under hela kalenderåret, och en del av kontrollerna sker utanför växtperioden. Utöver de årliga kontrollerna genomförs extra kontroller för en del, minst 10 procent, av aktörerna. Enligt lagstiftningen ska minst 10 procent av alla kontroller göras utan förhandsanmälan.

Kontroller av spårbarhet och balans

I enlighet med EU:s ekoförordning ska samtliga kontroller som utförs på plats omfatta kontroll av spårbarheten och massbalansen genom att granska bokföringshandlingarna. Vid kontrollen av spårbarhet är avsikten att utreda huruvida de produkter aktören producerat eller mottagit överensstämmer med produktionsvillkoren. Vid kontrollen av spårbarhet definieras balansen för produktionsinsatsen (råvarorna) och avkastningen, det vill säga slutprodukterna. Inspektören väljer ut en produkt eller en råvara, för vilken hen kontrollerar balansen med ett visst tidsintervall. I primärproduktionen riktas massbalanskontrollerna mot råvarubalansen (lagersaldot), då man inte framställer produkter på gården (slutprodukternas balans).

Årsgranskningen, dvs. det förfarande som ersätter den årliga fysiska kontrollen

År 2025 har ett nytt förfarande tagits i bruk i alla NTM-centraler, nämligen årsgranskningen. Årsgranskningen ersätter den fysiska årskontrollen för ekologiska aktörer med låg risk och möjliggör ett kontrollintervall på upp till 24 månader.

Livsmedelsverket definierar aktörer med låg risk som aktörer som bedriver åkerodling på under 120 ha eller endast ekologisk uppsamlingsskog enligt grundmodellen som omfattas av tillsynen för ekologisk produktion. Därtill måste aktören ha omfattats av ekotillsynen i minst tre år och aktören får inte ha marknadsföringsförbud från de tre föregående åren eller korrigeringsuppsmaningar med en fastställd tidsfrist.

Årsgranskningen genomförs så, att aktören svarar på en elektronisk förfrågan från NTM-centralen som kartlägger aktörens mest centrala aktiviteter, som bland annat omfattar lager (lagermängden av de viktigaste produkterna) och eventuella betydande förändringar och planer i verksamheten.

NTM-centralerna har informerat lågriskaktörer om möjligheten att genomföra en årsgranskning. Aktörer som väljer årsgranskningen istället för den fysiska årskontrollen betalar en grundavgift för övervakningen, men inte en tidsbaserad kontrollavgift.

2. Förberedelse inför kontroll av ekologisk produktion

Handlingar för kontroll av ekologisk produktion

Före kontrollen ska du försäkra dig om att de handlingar som behövs är uppdaterade och tillgängliga. Se också till att de skattebokföringsverifikat som är av betydelse för kontrollerna är tillgängliga vid kontrollen:

- **Planer för ekologisk produktion** (växtproduktion och animalieproduktion):
 - Ekoplanen för växtproduktion.

- Obs! Separata åkerskifteskartor i pappersform behövs inte till den del uppgifterna finns tillgängliga på nätet, till exempel på www.peltolohkot.fi
- För animalieproduktionen ska säkerställas att planen är tillräckligt detaljerad och innehåller bland annat eventuella undantagslösningar.
- **En kopia av stödansökans jordbruksskiftesblankett 102B eller meddelande om registrering**
 - Närmare anvisningar finns i ansökningsguiden för jordbrukarstöd: Livsmedelsverket > Stöd > Jordbruk > Ansökningsguider och -anvisningar [Ansökningsguider och -anvisningar - Livsmedelsverket](#).
- **Lagerbokföring med tillhörande balanser**
 - Se till att du har tillgång till en modellblankett för lagerbokföring eller någon annan systematisk metod för lagerbokföring och balansräkning. Beakta vid lagerbokföringen också skillnaden mellan den uppskattade lagermängden och redovisningen samt eventuellt svinn. Kontrollera att också produkter och skördar som sålts eller överlåtits på rot har antecknats i lagerbokföringen.
- **Anteckningar enligt jordbruksskifte**
- **Aktuella djurförteckningar**
- **Verifikat över produktionsinsatser och produkter som inkommit till och avsänts från gården, till exempel:**
 - inköpsverifikat och garantibevis som visar förökningsmaterialets ursprung
 - varuleverantörens giltiga ekocertifikat kan hämtas via [Traces-systemets sökfunktion](#), där du kan granska, skriva ut och spara dem.
 - dokument med vilka du kan visa att de inköpta och mottagna produkterna uppfyller kraven för ekologisk produktion (till exempel foljebrev, överensstämmelseförsäkran och spannmålspass)
 - motsvarande verifikat över alla produkter som har lämnat gården, inklusive skördar som sålts eller överlåtits på rot.
- **Eventuella utredningar, avtal och tillstånd, såsom:**
 - utredning över produktionsextensitet i fråga om anskaffad stallgödsel (får inte vara äldre än fem år)
 - hyres- och entreprenörsavtal: kontrollera att avtalen är aktuella
 - tillstånd att använda konventionellt förökningsmaterial och andra aktörspecifika tillstånd
 - tillstånd i samband med animalieproduktion

Undertecknande av kontrollrapporten vid användning av den elektroniska kontrollblanketten

Huvuddelen av kontrollrapporterna för ekologisk växtproduktion görs med en elektronisk blankett (Luova). När kontrollen av ekologisk produktion har utförts med Luova får du en begäran om kvittering till din e-post. En kvittering via en länk som skickas per e-post ersätter underskriften på kontrollblanketten i pappersform. Begäran om kvittering av kontroll via en länk som skickas per e-post gäller endast fram till kl. 24.00 samma dag som meddelandet skickats, så du bör komma ihåg att göra kvitteringen i tid.

En sammanfattning av kontrollen finns som pdf-bilaga till e-postmeddelandet med begäran om kvittering.

Datum
26.3.2025

Dnr
1686/04.02.20.10/2025

Ge snabb respons på kontrollen

Efter att du har kvitterat kontrollen via länken i e-postmeddelandet med begäran om kvittering, får du meddelandet "Kvitteringen lyckades. Du kan stänga sidan." Meddelandet innehåller också en länk till snabb respons på kontrollen. Du kan återvända till att ge snabb respons senare via samma länk, även om du inte längre kan kvittera kontrollen. När du klickar på länken öppnas en vy där du väljer "Kvittera kontroll som mottagen", varefter en vy öppnas där du kan ge snabb respons. Om länken är föråldrad visas ett felmeddelande, men länken för att ge snabb respons fungerar fortfarande.

Avgifterna för tillsynen över ekologisk produktion 2025

År 2025 betalar alla aktörer en lika stor grundavgift. Grundavgiften 2025 är 220 euro. Dessutom debiteras timpriset 156 euro för varje påbörjad halvtimme för kontroller av ekologiska gårdar.

Kontrollavgiften för tillsynen över ekologisk produktion som uppbärs av odlarna baseras på Jord- och skogsbruksministeriets förordning om Livsmedelsverkets avgiftsbelagda prestationer 820/2024. Livsmedelsverket ansvarar för att fakturera odlarna för kontrollen av ekologisk produktion. Faktureringsgrunderna för alla produktionsinriktningar är timbaserade. Prislista – Livsmedelsverket

https://www.ruokavirasto.fi/globalassets/viljelijat/luomutilat/ajankohtaista/luomuvalvonnan_maksut_ohje_2025.fi.pdf

Utträde ur kontrollsystemet eller ändringar i verksamheten

Meddela NTM-centralen i ditt eget område skriftligt om att du utträder ur kontrollsystemet. Om du har produkter i lager, som du vill marknadsföra som ekologiska produkter, ska du låta lagren genomgå en kontroll av ekologisk produktion. Meddela också NTM-centralen om du har lagt ned framställningsverksamheten, så att NTM-centralen inte i onödan ger någon i uppdrag att utföra kontrollen. Aktören kan faktureras om en inspektör redan har hunnit få i uppdrag att utföra kontrollen, men kontrollbesöket är obehövligt. Om det sker ändringar i gårdens verksamhet ska du också anmäla dessa till NTM-centralen i god tid. Blankett: [anmälan om ändring -fi.pdf](#) ([livsmedelsverket.fi](#))

3. Identifiera och hantera risker för rester av förbjudna ämnen i ekologisk produktion

Ekoodlaren ska identifiera och hantera risker för rester av förbjudna ämnen i ekologisk produktion. Anvisningen "Utvärdering av risker och planeringen av riskhanteringen /[Exempel på risker för vilka en anvisning om identifiering, förebyggande och hantering kan behövas](#)" ska fyllas i. Bruksanvisningarna för många växtskyddsmedel som används i konventionell odling innehåller begränsningar för användningen av skördar, växtdelar och skördeavfall som behandlats med medlen. Observera begränsningarna innan du tar emot till exempel konventionellt gödsel, råvaror för kompost och torrströ för djur.

4. Provtagning på ekologiska gårdar

Livsmedelsverket gör upp en nationell plan för provtagningen för att övervaka användningen av ämnen och produktionsmetoder som är förbjudna i ekoproduktion, såsom bekämpningsmedel, GM-organismer och tillsatsämnen. Proverna enligt planen tas i huvudsak i samband med kontrollen av ekologisk produktion och bara vid behov genom separata besök. Prover tas också vid mottagningsställena för ekologisk spannmål, där det finns automatisk provtagningsapparat. Proverna tas av kontrollörer som är bemyndigade av Livsmedelsverket och av NTM-centralernas personal.

Ingen separat avgift uppbärs för provtagning enligt provtagningsplanen.

En avgift (528 euro/prov) uppbärs för annan provtagning än enligt provtagningsplanen, såsom ett prov som tas på aktörens begäran eller ett prov som baseras på en misstanke.

5. Ekocertifikaten finns i ett elektroniskt register

Ekocertifikatet skapas i Traces-systemet som administreras av kommissionen. NTM-centralen beviljar ett certifikat till aktören. Ekocertifikatet visar att livsmedlet står under tillsyn och innehåller minst följande uppgifter:

- Allmänna uppgifter om aktören eller aktörsgruppen
- Aktörens eller aktörsgruppens ekologiska verksamhet
- Aktörens produktkategori(er) som godkänts som ekologiska
- Myndighetsbekräftelse

Ett beviljat ekocertifikat för innevarande tillsynsår finns i [Traces-systemet via sökfunktionen](#). Systemet fungerar bäst med webbläsarna Chrome, Firefox och Edge. Spara tidigare certifikat för eventuella senare kontroller.

6. Kontaktuppgifter till NTM-centralernas och Livsmedelsverkets sakkunniga inom tillsynen över ekologisk produktion

Mer information lämnas av NTM-centralens och Livsmedelsverkets sakkunniga inom ekologisk produktion. Frågor, anmälningar, ansökningar och andra handlingar kan lämnas till NTM-centralerna även per e-post.

Skicka in dina frågor om NTM-centralens ekotillsyn i första hand till den gemensamma e-postadressen och i andra hand direkt till en ekosakkunnig.

Kom ihåg att alltid skicka ansökningar och anmälningar till registraturen.

Adressen till alla NTM-centralers registratur har samma form, till exempel:

registratur.nyland@ntm-centralen.fi. Livsmedelsverkets registratur har adressen kirjaamo@ruokavirasto.fi. NTM-centralernas e-postadresser har formen foramn.efternamn@ntm-centralen.fi och Livsmedelsverkets foramn.efternamn@ruokavirasto.fi. Livsmedelsverkets ekokontroll har e-postadresserna: luomulisaysaineisto@ruokavirasto.fi och luomuelintarvike@ruokavirasto.fi.

Kontaktuppgifter till Livsmedelsverkets sakkunniga inom ekoproduktion:

enhetschef Tiina Lapveteläinen

sektionschef Marja Ylätaalo

primärproduktion: specialsakkunnig Sampsa Heinonen (växtproduktion)

ingen kontaktperson tills vidare för ekologisk husdjursproduktion

foder: överinspektör Pinja Pettinen t.o.m. 9/2025 (Nora Mäntysaari)

förökningsmaterial, ELMO: överinspektör Leena Kankaanpää

livsmedel: specialsakkunnig Teija Linden, specialsakkunnig Marika Määttä, specialsakkunnig Tarja Vanninen (export), specialsakkunnig Liina-Lotta Nousiainen

Solmärket-blanketter: planerare Saila Rake

datasystem; LUOVA, TOUKO; NTM-ledning av provtagning inom ekotillsynen: specialsakkunnig Virpi Aspelin-Nieminen

jurist Sofia Lakka

Datum
26.3.2025

Dnr
1686/04.02.20.10/2025

Kontaktuppgifter till NTM-centralernas och Livsmedelsverkets sakkunniga inom tillsynen över ekologisk produktion

NTM-centralen	Gemensam e-postadress	Adress	Kontaktperson	Telefon
Nyland	uudely.luomu@ely-keskus.fi	PB 36, 00521 Helsingfors	Tobias Bruce Hanna Karnijoki telefonväxel	02950 21143 02950 21067 02950 21000
Egentliga Finland	luomu.varsinais-suomi@ely-keskus.fi	PB 236, 20101 Åbo	Kitty Enberg Eila Strang Mikko Torkkeli	02950 22555 02950 22667 02950 23105
Satakunta	luomu.satakunta@ely-keskus.fi	PB 266, 28101 Björneborg	Mirella Levomäki Teija Rinne	02950 22063 02950 22075
Tavastland	luomu.hame@ely-keskus.fi	PB 29, 15141 Lahtis	Annemari Sillanpää Emilia Kavuncu	02950 25047 02950 25167
Birkaland	ymparistosopimukset.pirkanmaa@ely-keskus.fi	PB 297, 33101 Tammerfors	Marika Arrajoki-Alanen Minna-Liisa Leppämäki	02950 36040 02950 36134
Sydöstra Finland	luomu.kaakkois-suomi@ely-keskus.fi	PB 1041, 45101 Kouvola	Jaana Saukko Nina Aapro	02950 29012 02950 29319
Södra Savolax	luomu.ymparistosopimus.etela-savo@ely-keskus.fi	PB 164, 50101 S:t Michel	Anne Manninen	02950 24262
Norra Savolax	luomu.pohjois-savo@ely-keskus.fi	PB 2000, 70101 Kuopio	Anni Markkanen Saara Markkanen	02950 16605 02950 26076
Norra Karelen		PB 69, 80101 Joensuu	Merja Ignatius	02950 26054
Mellersta Finland	luomu.keski-suomi@ely-keskus.fi	PB 250, 40101 Jyväskylä	Kari Alatalo Aki Yli-Mannila	02950 24148 02950 24281
Södra Österbotten	luomu.e-p@ely-keskus.fi	PB 156, 60101 Seinäjoki	Tuomo Saarinen Essi Kiili Anu Köykkä	02950 27339 02950 27648 02950 27580
Österbotten, Vasa		PB 131, 65101 Vasa	Tomas Räfså Jan Flemming	02950 28609 02950 28548
Österbotten, Karleby		PB 240, 67101 Karleby	Lars Björkgård Heidi Häggblom	02950 28540 02950 16417
Norra Österbotten	luomu.pohjois-pohjanmaa@ely-keskus.fi	PB 86, 90101 Uleåborg	Johanna Honkanen Anna-Leena Vierimaa	02950 38058 02950 38073
Kajanaland	luomu.kainuu@ely-keskus.fi	PB 115, 87101 Kajana	Katie Halonen	02950 23583
Lappland	valvonta.lappi@ely-keskus.fi	PB 8060, 96101 Rovaniemi	Juha Harri	02950 37326

AKTUELLT OM TILLSYNEN ÖVER EKOLOGISK VÄXTPRODUKTION

1. Ändringar och kompletteringar till villkoren för ekologisk växtproduktion

Livsmedelsverkets anvisning Villkor för ekologisk växtproduktion har uppdaterats.

Huvudsakliga ändringar:

- Kravet på att andelen frön av småfröiga baljväxtarter i fröblandningar ska vara minst 15 procent har strukits. Enligt den ändrade anvisningen räcker det med en gräsblandning, där andelen frön av småfröiga baljväxtarter är minst 3 kg/ha för att grunda en vall som räknas som baljväxtår.
- Ett omnämnande har lagts till om att andelen frön av småfröiga baljväxtarter av motiverad orsak kan understiga 3 kg/ha, när mängden är tillräcklig för att grunda ett ändamålsenligt växtbestånd med kompletteringssådd vid behov.
- Tolkningar har lagts till angående åtgärder för mångfaldsväxter i stödet för miljösystem som kan tillämpas i kraven gällande växtföljder och markens bördighet:
 - mångfaldsväxter är också alltid bördighetsgrödor
 - mångfaldsväxter kan räknas som baljväxtår i följden för jordbruksgrödor, när det har såtts tillräckligt med baljväxter
 - så länge som mångfaldsväxter (till exempel viltåker) är en vall, omfattas inte åkerskifte av minimikraven för växtföljden för jordbruksgrödor.

Anvisningen finns på Livsmedelsverkets webbplats: Livsmedelsverket > Teman > Ekoproduktion > Ekologiska gårdar > Blanketter och anvisningar för ekoproduktion > [Villkor för växtproduktion](#).
[Ett sammandrag av ändringarna som gjorts 3.2.2025 och 25.3.2025 finns](#) i slutet av anvisningen.

2. Register över ekologiskt förökningsmaterial, nationell förteckning och tillstånd att använda konventionellt förökningsmaterial

I [registret över vegetativt förökningsmaterial](#) finns en sammanställning av utsädespartier, planter och vegetativt förökningsmaterial som finns på marknaden både när det gäller förökningsmaterial under omställning och från ekologisk produktion. Registeruppgifterna bygger på packeriernas och handlarnas egna anmälningar och finns på: Livsmedelsverket > Teman > Ekologisk produktion > Ekologiska gårdar > Ekoväxter > Produktionsinsatser > [Ekologiskt producerat frön och planter](#).

Om ekologiskt utsäde eller annat ekologiskt förökningsmaterial inte går att få tag på, behöver du ett gällande tillstånd för att få använda konventionellt förökningsmaterial. Det kan vara ett tillstånd gällande en art för alla ekodlare (Livsmedelsverkets **allmänna tillstånd**) eller ett av NTM-centralen beviljat **partispecifikt tillstånd** för en ekodlare och ett parti.

Nationell förteckning 2025

I [den nationella förteckningen](#) införs förökningsmaterial som har ansetts vara ekologiskt och förökningsmaterial i övergångsskedet så att det finns tillgång till den mängd och de arter som behövs på Finlands marknad. För arter, underarter, sorter eller sortgrupper som är med i förteckningen kan NTM-centralen inte utfärda partispecifika tillstånd för användning av konventionellt förökningsmaterial, såvida inte det är motiverat med anledning av forskning, småskaliga fältförsök, skydd av sorter eller produktinnovation. NTM-centralens tillstånd kan även utfärdas för produktion av nytt förökningsmaterial, till exempel för gårdens egen produktion av frön för arter som ingår i ISP-systemet.

I [den nationella förteckningen](#) (gäller 1.2.2025–31.1.2026) har frön från följande arter införts:

- solros
- ärtor (gäller inte livsmedelsärtor)
- höstråg (gäller inte hybridsorter)
- höstryps
- höstvet
- bovete
- ängssvingel
- rödklöver
- fodervicker
- luddvicker
- rörsvingel
- timotej

Gällande plantor och vegetativt förökningsmaterial har följande tilläggsmaterial införts i den nationella förteckningen:

- svarta vinbär (plantor och sticklingar)
- gröna vinbär (plantor och sticklingar)
- jordgubbe (plantor och sticklingar)
- hallon (plantor och sticklingar)
- äpple (plantor, gäller inte sticklingar)
- rosenkvitten (plantor, gäller inte sticklingar)

Livsmedelsverkets allmänna tillstånd 2025

[Livsmedelsverkets allmänna tillstånd 2025](#) omfattar en förteckning över växtarter, sorter och annat förökningsmaterial för vilka man får använda konventionellt förökningsmaterial.

Arter som omfattas av Livsmedelsverkets allmänna tillstånd 1.2.2025 stryks inte från förteckningen över arter som omfattas av allmänt tillstånd under tiden 1.2.2025 –31.1.2026, även om nya partier skulle läggas till i registret över ekologiskt förökningsmaterial under perioden. Av denna orsak kan samma sorter under den här tiden både finnas i registret över ekologiskt förökningsmaterial och omfattas av det allmänna tillståndet.

Observera att möjligheten att använda gammalt konventionellt fröförråd under växtperioden 2025 baserat på det allmänna tillståndet förutsätter, att förökningsmaterialet omfattas av det allmänna tillståndet som är i kraft 1.2.2025.

Förökningsmaterial som omfattas av det allmänna tillståndet 2025 garanterar inte att samma förökningsmaterial kommer att omfattas av det allmänna tillståndet 2026. Om du vill säkerställa att du kan använda konventionellt förökningsmaterial under växtperioden 2026 före Livsmedelsverkets allmänna tillstånd för 2026 har utfärdats, ska du ansöka om ett partispecifikt tillstånd från NTM-centralen efter växtperioden 2025.

Du hittar det giltiga allmänna tillståndet för 2025 och ett sammandrag av det föregående allmänna tillståndet som gäller 1.2.2024–31.12.2025 på webbplatsen: Livsmedelsverket > Teman > Ekologisk produktion > Ekologiska gårdar > Ekoväxter > Produktionsinsatser > [Allmänt tillstånd att använda konventionellt förökningsmaterial](#)

Anmäl användning av konventionellt förökningsmaterial med det allmänna tillståndet

Vid användning av det allmänna tillståndet ska ekologiska jordbrukare journalföra de använda mängderna förökningsmaterial och anmäla dem till ekotillsynen. Gör en elektronisk anmälan om det förökningsmaterial du har använt med allmänt tillstånd under kalenderåret 2024 **senast 31.5.2025**. Länken till den elektroniska enkäten finns på Livsmedelsverkets webbplats Livsmedelsverket > Teman > Ekologisk produktion > Ekogårdar > Ekoväxter > Produktionsinsatser vid ekologisk produktion > [Allmänt tillstånd att använda konventionellt](#)

Datum
26.3.2025

Dnr
1686/04.02.20.10/2025

[förökningsmaterial](#). En ny elektronisk enkät öppnas senast 30.6.2025 för användningen av konventionellt förökningsmaterial 2025.

Konventionellt grundutsäde ingår i det allmänna tillståndet

Det allmänna tillståndet gäller konventionellt grundutsäde för certifierad utsädesproduktion under växtperioden 2025. Det allmänna tillståndet gäller arters stamutsäde, basutsäde och de generationer av ett certifierat utsäde som kan användas för att producera certifierat utsäde. De arter och artgrupper som tillståndet gäller anges i bilagan till Livsmedelsverkets allmänna tillstånd.

NTM-centralernas partispecifika tillstånd

Information om förutsättningarna för beviljandet av tillståndet, ansökningsanvisningar och ansökningsblanketter finns i anvisningen för ifyllandet av ansökningsblanketten:

Livsmedelsverket > Teman > Ekologisk produktion > Ekologiska gårdar > [Blanketter och anvisningar för ekoproduktion](#) > [Ekokontrollblankett 9c, tillstånd att få använda konventionellt producerat förökningsmaterial](#).

Observera att ansökan om partispecifika tillstånd för förökningsmaterial även kan göras i e-tjänsten Touko. E-tjänsten kan användas av privatkunder som hör till kontrollsystemet för ekologisk produktion och som har ett gårdssignum eller företag som har ett FO-nummer. Logga in i e-tjänsten Touko på <https://touko.ruokavirasto.fi/login> Mer information: Livsmedelsverket > Teman > Ekologisk produktion > Ekologiska gårdar > Ekoväxter > Produktionsinsatser <https://www.ruokavirasto.fi/sv/teman/ekoproduktion/ekologiska-gardar/ekovaxter/produktionsinsatser/>

Viktiga datum att komma ihåg 2025:

- **15 april:** Leveranssvårighet innebär en situation, där det inte finns någon säljare som kan leverera förökningsmaterialet före sådd eller plantering trots att ekoodlaren beställt förökningsmaterialet i god tid. Livsmedelsverket anser att en skälig bakre gräns för leveranser av utsäde för växter som sås på våren är 15.4.2025. Efter det kan en tillståndsansökan motiveras med leveranssvårigheter, vilket betyder att det inte längre finns någon orsak att skjuta upp anhållan om tillstånd hos NTM-centralen.
- **1 maj:** Ansökan om undantagstillstånd ska normalt göras före den 1 maj, men sådd är tillåten först när tillstånd har beviljats.
- **31 maj:** Gör en elektronisk anmälan om det förökningsmaterial du har använt med allmänt tillstånd under kalenderåret 2024 senast i slutet av maj.

3. Förteckningar över produktionsinsatser som lämpar sig för ekologisk produktion på internet

På Livsmedelsverkets webbplats förs förteckningar över produktionsinsatser som lämpar sig för ekologisk produktion:

Livsmedelsverket > Teman > Ekologisk produktion > Ekologiska gårdar > Ekoväxter > Produktionsinsatser > [Gödsling](#)

Livsmedelsverket > Teman > Ekologisk produktion > Ekologiska gårdar > Ekoväxter > Produktionsinsatser > [Växtskydd](#)

4. Modelldokument och blanketter

Modelldokument avseende växtproduktion, till exempel planen för ekologisk produktion och andra blanketter, finns på Livsmedelsverkets webbplats under [Blanketter och anvisningar för ekoproduktion](#).
[Plan för ekologisk produktion](#)

AKTUELLT OM TILLSYNEN ÖVER EKOLOGISK ANIMALIEPRODUKTION

1. EU:s nya ekoförordning, ta del av produktionsvillkoren

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/848 började tillämpas 1.1.2022.

Den nya ekoförordningen medförde förändringar för ekologisk husdjursproduktion, i synnerhet för fjäderfäsektorn. Vad gäller fjäderfäproduktion ska den första övergångsperioden för fjäderfäbyggnader, som löpte ut 31.12.2024, beaktas.

Förordningen innehåller även övergångsperioder för gris- och fjäderfäproduktion, och de finns i de nya produktionsvillkoren för ekologisk djurproduktion:

<https://www.ruokavirasto.fi/sv/foretag/guider/ekodjur/villkor-for-djurproduktion/>. Produktionsvillkor för ekologisk biodling: <https://www.ruokavirasto.fi/sv/foretag/guider/biodling/villkor-for-biodling/>.

Läs produktionsvillkoren och kontakta vid behov NTM-centralens ekoexpert!

2. Fågelinfluensa och fjäderfäns utevistelse

För att undvika spridning av fågelinfluensavirus ska fjäderfän skyddas mot kontakt med vilda fåglar under tiden 8.2.2025–31.5.2025. Mer om aviär influensa:

<https://www.ruokavirasto.fi/sv/djur/djurhalsa-och-sjukdomar/djursjukdomar/fjaderfan/aviar-influensa-fagelinfluensa/>

3. Köp och försäljning av djur

Vid köp eller försäljning av ekologiska djur ska man försäkra sig om att djuren alltid åtföljs av ett gällande ekocertifikat och ett följedokument/en överensstämmelseförsäkran. Ekocertifikatet visar att aktören hör till kontrollsystemet för ekologisk produktion, och med överensstämmelseförsäkran bevisar aktören att djuret eller produktpartiet är av ekologisk kvalitet. Ett djur som säljs är antingen ekologiskt eller konventionellt, aldrig under omställning. Konventionellt uppfödda hondjur som har fött avkomma får anskaffas för förädling endast om djuren hör till lantraserna (produktionsvillkoren, avsnitt 5.3.1 Djur av lantras).

4. Nya alternativ för utfodring av ekologiska djur

Utfodringen av ekologiska djur ska alltid till 100 % bestå av ekologiskt foder och tillåtna konventionella foderråvaror och tillsatssämnen.

Förordning (EU) 2021/1165 tillåter användningen av konventionellt propylenglykol, algolja och kalciumklorid som foderråvara. Nya tillåtna spårämnen är järnkelat, järndextran, kopparkelat, mangankelat, zinkkelat och selenjäst.

Användningsändamålen och användningsobjekten har noga definierats. Kalciumklorid, propylenglykol och järndextran får endast användas som specialnäringssämne.

- **Kalciumklorid** får användas för att minska risken för kalvningsförlamning och nedsatt kalciumhalt i blodet hos mjölkkor.
- **Propylenglykol** får användas för att minska ketosrisken hos mjölkkor, tackor och getter av honkön.
- **Järndextran** får ges till grisar efter födseln för att komplettera ett otillräckligt järnförråd.

Den nya användningsmöjligheten av foderråvaror och spårämnen ändrar Livsmedelsverkets riktlinjer från januari 2019. Det är inte längre möjligt att använda kalciumpropionat och järn(II)fumarat för ekologiska djur. Verksamhetsmodellen där veterinären gjorde upp en lista för gården med preparat för behandling av kalvningsförlamning, betesförlamning och ketos, och där listan fogades till gårdens djurskötselplan, har tagits ur bruk.

De kompletteringsfoder som används vid ekologisk produktion ska på samma sätt som andra foder stämma överens med ekoförordningen. I princip innebär detta att fodermedlen ska vara ekologiskt producerade. Om de inte är det ska fodermedlen finnas med i bilaga 3 till genomförandeförordningen för ekologisk produktion. Utfodringen av ekologiska husdjur grundar sig på EU-lagstiftningen, och det är inte möjligt att avvika från den på nationell nivå. Till exempel ska bärarna i kompletteringsfoder vara ekologiskt producerade eller finnas med i bilaga 3 till genomförandeförordningen för ekologisk produktion.

I övervakningen är utgångspunkten att en jordbrukare ska kunna lita på förpackningspåskrifterna som finns på de kompletteringsfoder hen köper. Förpackningspåskrifterna för kompletteringsfoder kontrolleras genom inspektionsbesök som riktas specifikt till företag som framställer ekologiskt foder. Användning av konventionellt foder på gården är endast tillåtet med dispens och i nödsituationer.

5. Spara varudeklarationerna för kontroller

Spara varudeklarationerna för alla köpta foder (t.ex. mineraler, vitaminer, kompletteringsfoder), ensileringsmedel samt rengörings- och desinficeringsmedel för produktionslokaler med tanke på kontroller. Om du inte kan lösgöra varudeklarationen från förpackningen, ta då ett foto av varudeklarationen.

Kom också ihåg:

- Se till att du har tillgång till den senaste versionen av Villkor för animalieproduktion!
- Ekologiskt foder som anskaffats gratis (vanligen ensilage, hö eller spannmål) räknas som köpt foder, vilket betyder att det ska finnas dokument också över det.
- Om du använder konventionellt proteinfoder (användning tillåten med tillstånd endast för grisar under 35 kg och unga fjäderfädjur), SV1- eller SV2-foder, ska du vara beredd att för kontrollören uppvisa en kalkyl över den procentuella foderanvändningen och en kalkyl som visar förhållandet mellan grovfoder och kraftfoder enligt djurgrupp. Färdiga kalkyler snabbar upp kontrollen och sänker därmed priset på den.
- **Om du behöver tillstånd för animalieproduktion (blankett 9b), ska du lämna in en ansökan med motiveringar och tillhörande bilagor noggrant ifylld och i tid till NTM-centralen eller Livsmedelsverkets registratur.** Var beredd att uppvisa tillstånden för kontrollören.
- Utevistelse för nötkreatur under betesperioden: Under betesperioden måste alla nötkreatur dagligen komma ut på bete.

Undantag från beteskravet:

1. När det gäller tjurar på över ett år får man avvika från beteskravet på så sätt att tjurarna åtminstone bör ha daglig tillgång till en rastgård eller rasthage. Om tjurar över ett år vistas i en rastgård eller rasthage varje dag under betesperioden och stannar kvar på gården efter betesperioden, ska de dagligen rastas utomhus vintertid.
2. Sjuka djur kan tillfälligtvis vara inomhus sommartid. Efter det ska djuret antingen återvända till hjorden eller gå till slakt.

I produktionsvillkoren: Om djuren under betesperioden i strid mot produktionsvillkoren vistas inomhus eller i en rastgård eller rasthage (med undantag av sjuka djur och tjurar över ett år, även eventuella tillfälliga undantag på grund av väderleksförhållanden och markens tillstånd), ska en anmälan om detta jämte motiveringar så snart som möjligt lämnas till NMT-centralen.

Anvisningen kan utnyttjas till exempel när slaktransporten blir försenad med anledning av aktörens plötsliga sjukdomsfall eller av ett skäl som inte beror på aktören. Hållandet av djur på bete, inklusive eventuella kalvningar och avvänjningar under betesperioden, ska beskrivas i detalj i planen för ekologisk animalieproduktion.